

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opvscvla Spiritvalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

Cap. 2. Viam mysticam duplicem esse, activam & passivam. Quid utraque
sit. Cupienti ad apicem mysticae Theologiae pervenire, omnia
relinquenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

CAP. II. *Viam mysticam duplicem esse : activam, & passivam. Quid utraque sit. Cupienti ad apicem mysticae Theologiae pervenire omnia relinquenda.*

I. **O** Missa igitur viâ Scholasticâ de sola mystica agendum est. Hæc, ut docet Dionysius Carthusianus (a) Doctor extaticus, duplex est, activa & passiva. Colligitur hæc divisio ex Magno Dionysio Areopagita, (b) qui ad Timotheum sic scribit. *Tu verò, care Timothee, in mysticis contemplationibus, intenta exercitatione & sensus relinque, & intellectuales operationes, & sensibilia, & intelligibilia omnia, & ea quæ sunt & quæ non sunt universa, ut ad unionem ejus, qui supra essentiam & scientiam est, quantum fas est, indemonstrabiliter assurgas; siquidem per liberam & absolutam, & puram tui ipsius à rebus omnibus avocationem, ad supernaturalem illum caliginis divinæ radium, detractis omnibus & à cunctis expeditus eveheris.* Et alibi ita (c) loquitur. *Est item divinissima Dei notitia, quæ per nescientiam accipitur, secundum illam, quæ supra intellectum est unionem, quando mens à rebus omnibus recedens, ac demum semetipsam deserens, desuper fulgentibus radiis unitur, quibus in illo inscrutabili sapientiæ profundo collustratur.* Quibus verbis utramque viam attingit: activam, quæ in nostra sita est voluntate, non tamen sine divini auxiliij infuso lumine, dum monet Timotheum, ut se disponat ad unionem per omnimodam abstractionem à rebus omnibus, sensus relinquendo, quia non percipiunt quæ sunt spiritus Dei; & omnia objecta sensibilia ac intelligibilia, principia scilicet scientiarum & ratiocinationum; & ea quæ sunt, essentias videlicet rerum immutabiles; & ea quæ non sunt, res nimirum temporales, quæ propter continuam mutationem merito dicuntur non esse. Sic autem expedito ab omnibus impedimentis futurum pollicetur, ut ad supernaturalem divinæ caliginis radium anagogicè sublimetur, & à

* Lib. de fonte lucis. b Myst. Theol. c. 1. c Idem de divin. in omnib. cap. 7.

Deo trahatur: quia tunc anima divinitus rapitur, & absorbetur, quæ est via passiva, supponens præviam viæ activæ dispositionem.

II. S. Bernardus hanc duplicem viam tendendi ad divinam unionem his verbis exponit. (d) *Quidam trahuntur, qui dicere possunt; Trahe me post te. Nonnulli ducuntur, qui dicunt; Introduxit me Rex in cellam vinariam. Alij rapiuntur, sicut Apostolus raptus est ad tertium cælum. Et primi quidem felices, qui in patientia sua possident animas suas. Secundi feliciores, qui ex voluntate sua confidentur Domino. Tertii felicissimi, qui in profundissima Dei misericordia, quasi sepulta arbitrii libertate, in divitias gloriæ in spiritu ardoris rapiuntur; qui spreto ac suppresso adminiculo rerum ac sensuum, non ascensoriis gradibus, sed inopinatis, instantaneisque excessibus feruntur in Patrem. Hæc Doctor mellifluus, qui duos priores dispositioni activæ deputat, tertios passivæ. Deus itaque sublimis, verba sunt excellentissimi magistri Dionysii Carthusiani, (e) Cùm viderit mentem hominis spiritualis zelo justitiæ penetratam, charitate flammigeram, puritate ac omni virtute fulcitam, ad divina fortiter aspirantem, mox dignantissimè, exuberantissimè, amorosè, ac frequentissimè ei occurrit, succurrit, cooperatur, seque ei communicat, manifestat, infundit, eam ad se elevat, intra se rapit, deosculatur, amplectitur, atque se ei intuendum, gustandum, fruendum offert ac exhibet, habetque complacentiam magnam in ea, & tanquam amicam ac sponsam apprehendit, fœcundat, & sibi adstringit.*

III. Tunc verò animæ nostræ suprema portio ad Dei receptionem parata erit, ut in speculo æternæ salutis summus rerum divinarum contemplator Rusbrochius (f) admonet, cùm fuerit prorsus nuda, & formis seu imaginibus vacua, in suum semper principium intuens. Sed quia ad hoc, teste D. (g) Bonaventura, nihil potest

d Cap. 2. de Ascens. e De fonte lucis, art. 16. f In speculo æternæ salutis, p. 8. g Itiner. ment. c. ult.

natura, modicum potest industria; parum dandum est inquisitioni, multum unctioni; parum verbo & scripto, totum Dei dono. Moriamur ergo, & ingrediamur caliginem, imponamus silentium sollicitudinibus, concupiscentiis, & phantasmatibus: transeamus cum Christo crucifixo ex hoc mundo ad Patrem, ut eo viso dicamus cum Philippo, (h) *Sufficit nobis. Hæc est vera vita*, ait Plotinus, (i) *fuga solius ad solum*. Sed melius de nostris propono. *Relinque hominem, Angelum, cælum*, inquit Taulerus; (k) *& ipsum essentielle bonum, ipsam essentialem veritatem cape nudè in se ipsa; nam quicquid apposueris, hoc ipsum tegit & excludit unitatem*. Platonici, quos phrasibus & verbis Dionysii Areopagitæ sæpissimè uti sanctus (l) Maximus affirmat, nihil frequentius docent, quàm nos debere omnia relinquere, ut ad Deum ascendamus. Hinc Plato in Phædone Philosophiam esse docet animi à corpore avulsionem, à corporeis scilicet affectionibus separationem. Eandem veritatem cognoverunt Pythagorici, quorum unus, cujus magisterio se subdiderat (m) Justinus Martyr, sic ipsum hortabatur: *An putas te percepturum quicquam ad felicitatem perlinens, nisi prius animam à rebus sensibilibus ad intelligibiles traductam reddas aptam virtuti, ipsiusque summi boni contemplationi?*

IV. Hæc est vera sapientia à fonte omnium bonorum beatissima emanatione procedens, ac mentibus Sanctorum divinitus illapsa, quâ perfusa anima, non Dei dona, sed ipsum largitorem scintillantibus affectionibus, insatiabilibus votis, unitivis aspirationibus desiderat; & ad eum suspirat, donec obtineat. Huc suspirabat, Propheta, cum dicebat, (n) *Quis dabit mihi pennas sicut columbæ & volabo, & requiescam?* Quod si quæras, ubi vera sit requies, subjungit, *Ecce elongavi fugiens, & mansi in solitudine*. Verbum namque sempiternum non nisi in solitudine profertur: in ea, in-

h Ioan. 14. 9. i In fine lib. ult. Ennead ult. k Serm. 3. de Pascha. l Prologo in Op. S. Dionysij. m Initio Colloq. cum Triphone. n Psal. 54. 7.

quam,

quam, solitudine, ubi homo & à seipso, & ab omnimultiplicitate relictus, desertus & exul effectus est. Propria Sanctorum est hæc solitudo, quorum hæc sunt verba (o) apud Tertullianum. *Ego nihil foro, nihil campo, nihil curia debeo: nihil officio advigilo, nulla rostra præoccupo, nulla prætoria observo, cancellos non adoro, subsellia non contundo, jura non conturbo, causas non elatro, non judico, non milito, non regno. Secessi de populo: imò unicum negotium mihi est, nec aliud nunc curo, quàm ne curem. Erat olim ista sententia, Nemo alij nascitur, moriturus sibi. Certè ad Epicuros & Zenones ventum est: sapientes vocas totum quietis magisterium, qui eam summa atque unica voluptatis nomine conservare.*

CAP. III. *Mystica Theologia quid sit. Quomodo differat ab alijs scientiis. Ancognita fuerit antiquis Platoniciis.*

Ejus principium & scopus.

I. **H**Ac via quietis, secessus, & abstractionis pervenitur ad mysticam Theologiam, ad illam videlicet indoctam sapientiam omni sapientia humana superiorem, qua mens Deum suum sine discursibus agnoscit, & quasi contrectat, & sine ratiocinationibus gustat. Est autem mystica Theologia secretissima mentis cum Deo locutio. (a) Est animi extensio in Deum per amoris desiderium. (b) Est motio anagogica in Deum per purum & fervidum amorem. (c) Est cœlestis quædam Dei notitia per unionem voluntatis Deo adhærentis elicita, vel lumine cœlitus immisso producta. (d) Est sapientia experimentalis, Dei affectiva, divinitus infusa, quæ mentem ab omni inordinatione puram per actus supernaturales fidei, spei, & charitatis cum Deo intimè conjungit. (e) Alias alii definitiones tradunt, quæ cum prædictis coincidunt. Res enim abstrusa & difficilis, ac prorsus di-

o De pallio. a Dionys. Cart. super Dionys. myst. Theol. b Io. Gerson. de myst. Theol. specul. confid. 28. c Idem ibid. d Ioan. à Iesu Ma. myst. Theol. cap. 1. e Balis Border. Mag. ad myst. Theol. Dionys. Arcop. cap. 2.